

TÜRKİYE İMSAD
Türkiye İnşaat Malzemesi
Sanayicileri Derneği

AYLIK SEKTÖR

RAPORU

AĞUSTOS 2015

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

Katkılarıyla

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ✓ 2015 yılı ilk yarısında alınan yurtdışı Müteahhitlik işleri yüzde 17 geriledi.
- ✓ 2015 yılı ilk yarısında alınan yurtdışı Müteahhitlik işleri 8,22 milyar dolara indi.
- ✓ İnşaat sektöründe istihdam Mayıs ayında 1,95 milyon kişi.
- ✓ İnşaat sektöründe güven endeksi Ağustos ayında 2,0 puan geriledi.
- ✓ Mevcut inşaat işleri endeksi Ağustos ayında 0,1 puan düştü.
- ✓ Yeni alınan inşaat işleri endeksi Ağustos ayında 3,3 puan geriledi.
- ✓ 2015 yılı Temmuz ayında konut satışları artışı yüzde 13,8 ile yavaşladı.
- ✓ 2015 yılı ilk yedi ayında konut satışları yüzde 20,0 arttı.
- ✓ 2015 yılı Temmuz ayında yeni konut fiyatları yıllık artışı yüzde 6,9.
- ✓ 2015 yılı ilk yarısında konut inşaat maliyetleri yıllık yüzde 6,4 arttı.
- ✓ Konut kredisi aylık ortalama faiz oranı Ağustos ayında yüzde 1,02'ye yükseldi.
- ✓ 2015 Haziran ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi yüzde 5,7 arttı.
- ✓ 2015 Haziran ayında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 15,4 geriledi ve 1,48 milyar dolar oldu.
- ✓ 2015 yılı ilk yarısında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 18,6 geriledi.
- ✓ 2015 yılı ilk yarısında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 1,4 düştü.
- ✓ Türkiye Erken seçime gidiyor.
- ✓ Erken seçim ile birlikte siyasi ve güvenlik riskleri yükseliyor.
- ✓ T.C. Merkez Bankası faiz oranlarını değiştirmede. Bankanın etkisi azalıyor.
- ✓ Türk lirası sepet kur artan riskler ile 3,18 seviyesine kadar çıktı.
- ✓ Dünya ekonomisinde Çin kaynaklı dalgalanmalar yaşanıyor.
- ✓ ABD Merkez Bankası FED faiz artışlarında belirsizlik yaşanıyor.
- ✓ Avrupa Birliği'nde Yunanistan sorunu çözüldü; ekonomik büyüme güçleniyor.
- ✓ Euro-Dolar paritesi Ağustos ayında Çin etkisi ile 1,17 seviyesine kadar yükseldi.
- ✓ Küresel dalgalanmalar en çok gelişen ülkeleri olumsuz etkiliyor.
- ✓ ABD'de inşaat harcamaları Haziran ayında 1,07 trilyon doları geçerek rekor kırdı.
- ✓ ABD'de mevcut konut satışları Temmuz ayında yeni rekor kırdı; 5,59 milyon.
- ✓ AB inşaat harcamaları 2015 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 1,0 küçüldü.
- ✓ Ağustos ayında inşaat malzemesi fiyatları önemli ölçüde geriledi.

EXECUTIVE SUMMARY

- ✓ Overseas construction contract business volume decreased 17 percent during the first half of 2015.
- ✓ Overseas construction contract business volume is 8,22 bn dollar in the first half of 2015.
- ✓ Construction sector employment is 1,95 million in May of 2015.
- ✓ Construction confidence index dropped 2,0 point in August.
- ✓ Existing construction activities decreased 0,1 point in August.
- ✓ New construction order is decreasing 3,3 point in August.
- ✓ House sales increased 13,8 percent in July and slowdown.
- ✓ House sales increased 20,0 percent during the first seven months in 2015.
- ✓ New house sale price rose 6,9 percent in annually term.
- ✓ Construction cost increased 6,4 percent in annually term.
- ✓ Average monthly housing loan interest rate increased to 1,02 percent in August.
- ✓ Construction materials sector industrial production increased 5,7 percent in June.
- ✓ Construction materials export decreased 15,4 percent in June and is 1,48 bn USD.
- ✓ Construction materials export dropped 18,6 percent during the first half of 2015.
- ✓ Turkey is on the way for early general election.
- ✓ Due to early general election political and security risks are increasing.
- ✓ Turkish Central Bank holded policy rate stable. TL interest rates are increasing.
- ✓ Currency basket rate approaches to 3,20 Turkish Liras due to rising risks.
- ✓ Estimation for world economic growth rate decreased to 2,6 percent.
- ✓ Global financial market fluctuates due to on going China concern.
- ✓ Global financial market fluctuation is affecting emerging countries mostly.
- ✓ Greece agreed with EU for new bailout programme; EU economic growth is recovery.
- ✓ Euro Dolar parity is at 1,15 level.
- ✓ US construction expenditures are at new record level in June.
- ✓ US existing home sales rose in July to their highest level in nearly nine years; 5,59 million.
- ✓ EU construction expenditures decreased 1,0 percent in second quarter of 2015.
- ✓ Construction materials prices are at lower pace.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri İlk Yarıda Yüzde 17 Geriledi; 8,22 Milyar Dolar

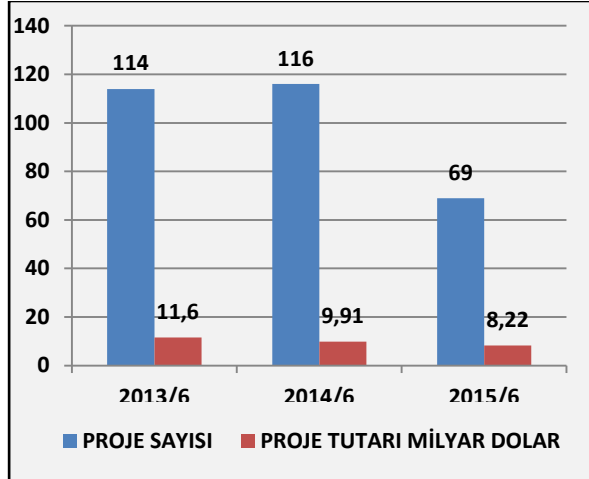
Müteahhitlik sektörünün önemli pazarlarında yaşanan sıkıntılar nedeniyle 2015 yılının ilk yarısında yurtdışında üstlenilen proje tutarı yüzde 17 azalarak 8,22 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılının ilk yarısında üstlenilen proje sayısı ise geçen yılın aynı dönemine göre 47 adet azalarak 69 projeye inmiştir.

Bununla birlikte üstlenilen projelerin ortalama büyüklüğü 2014 yılının ilk yarısında 85,4 milyon dolar iken 2015 yılı ilk yarısında 119,2 milyon dolara yükselmiştir.

Türk Müteahhitlik sektörü giderek daha yüksek bedelli projeleri üstlenmektedir.

ŞEKİL.1 YURTDIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ

Kaynak; Ekonomi Bakanlığı

2015 yılının ilk yarısında en çok proje üstlenilen ülkeler Türkmenistan, Cezayir ve Rusya olmuştur. Bu iki ülkeyi S. Arabistan ve Azerbaycan izlemektedir. Özellikle Irak ve Libya'da yeni işlerin alınmasında sıkıntı yaşanmaktadır.

İlk beş ülkede alınan projeler toplam alınan projelerin yüzde 92,2'sini oluşturmaktadır. Çok sayıda diğer pazarda işlerde yavaşlama yaşanmaktadır. Yanı sıra ikili ilişkilerde yaşanan sıkıntılar da yurtdışı Müteahhitlik işlerinin sınırlandırılmasına yol açmaktadır.

TABLO.1 YURTDIŞINDA ALINAN PROJELERİN ÜLKELERE DAĞILIMI-2016/6

ÜLKELER	PROJE TUTARI MİLYON DOLAR	YÜZDE PAY
TÜRKMENİSTAN	2.600	31,6%
CEZAYİR	2.081	25,3%
RUSYA	1.805	21,9%
S. ARABİSTAN	696	8,5%
AZERBAYCAN	400	4,9%
DİĞER	643	7,8%
TOPLAM	8.226	100,0%

Kaynak; Ekonomi Bakanlığı

İnşaat Sektöründe İstihdam Mayıs Ayında 1,95 Milyon

İnşaat sektöründe istihdam Mayıs ayında 1,95 milyon kişi olmuştur. 2015 Mayıs ayında inşaat sektöründeki istihdamın toplam istihdam içindeki payı da yüzde 7,2 olarak gerçekleşmiştir. İstihdam geçen yılki Mayıs ayı istihdamının altına inmiştir.

TABLO.2 İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM

DÖNEM	TOPAM İSTİHDAM (000 KİŞİ)	İNŞAAT SEKTÖRÜ İSTİHDAM (000 KİŞİ)	İNŞAAT SEKTÖRÜ PAY %
2015 MAYIS	26.538	1.954	7,4
2014 ARALIK	25.642	1.829	7,1
2015 OCAK	25.454	1.697	6,7
2015 ŞUBAT	25.576	1.640	6,4
2015 MART	25.953	1.789	6,9
2015 MAYIS	27.072	1.946	7,2

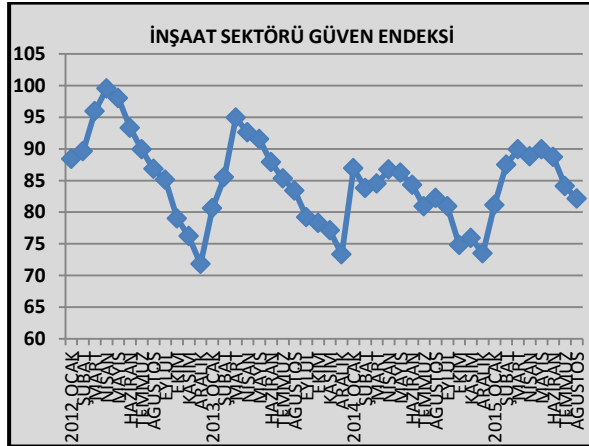
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Ağustos Ayında 2,0 Puan Geriledi

İnşaat sektörü güven endeksi yılın ilk çeyrek dönemindeki artışın ardından yılın ikinci çeyrek döneminde durağanlaşmış, Temmuz ayında ise güven endeksi 4,6 puan ile yılın en yüksek gerilemesini göstermişti. Ağustos ayında ise inşaat sektörü güven endeksi 2 puan daha düşerek 82,1 puana gerilemiştir. Güven endeksi geçen yılın Ağustos ayının güven seviyesinin ise 0,1 puan altına inmiştir.

ŞEKİL.2 İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ 2010=100

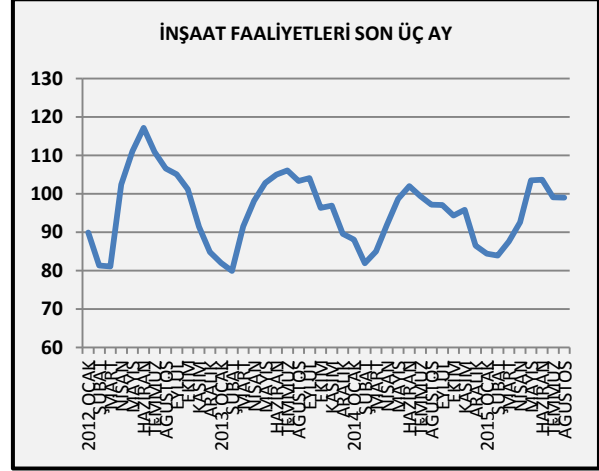
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Ağustos Ayında 0,1 Puan Düştü

Mevcut inşaat işleri seviyesi mevsimsellik etkisi ile birlikte Mayıs ve Haziran aylarındaki artışın ardından Temmuz ayında 4,5 puan gerilemişti. Ağustos ayında ise mevcut inşaat işlerinde 0,1 puan daha gerileme olmuştur.

Bu gerileme ile birlikte mevcut inşaat işlerinin seviyesi 99,0 puana inmiştir. Mevcut işler seviyesi geçen yılın aynı ayına göre ise 1,8 puan yukarıdadır. Erken seçim kararı ardından mevcut inşaat işlerinde gerilemenin sürmesi beklenmektedir.

ŞEKİL.3 SON ÜÇ AY İNŞAAT FAALİYETLERİ 2010=100

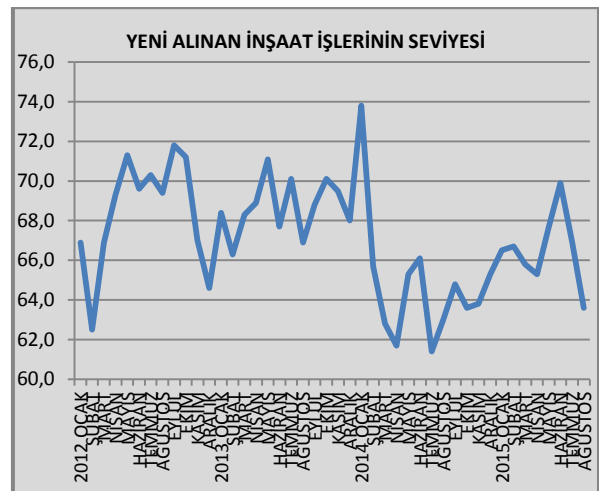

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Ağustos Ayında 3,3 Puan Geriledi

Geçen yılın ilk yarısından bu yana alınan inşaat işlerinde yaşanan sınırlı ve kademeli toparlanma Mayıs ve Haziran aylarında göreceli olarak hızlanmıştı. Ancak alınan yeni inşaat işleri Temmuz ayındaki 2,7 puan gerileme ardından Ağustos ayında da 3,3 puan daha gerilemiştir. Böylece yeni alınan inşaat işleri seviyesi 63,6 puan olmuştur. Ağustos ayında yeni alınan inşaat işleri seviyesi geçen yılın aynı ayına göre ise 0,6 puan daha yukarıda gerçekleşmiştir.

ŞEKİL.4 YENİ ALINAN İNŞAAT İŞLERİ 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut Satışları Temmuz Ayında Yüzde 13,8 Arttı

Yılın ilk yarısında konut satışları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 21,0 artarak 635.080 adede ulaşmıştı. Yeni yılda konut satışları yüksek artışını sürdürmektedir. Ancak yeni konut satışlarında bu artışın bir bölümü geçen yıllarda yapılan satışların fiili tapu işlemlerinin bu yıl gerçekleştirilmesinden de kaynaklanmaya devam etmektedir. (Konut satışları verisi TÜİK tarafından tapu satış işlemleri verisi ile hesaplanmaktadır).

Yılın ikinci yarısının ilk ayı olan Temmuz'da ise konut satışlarının artışı yavaşlamış ve konut satışları yüzde 13,8 artarak 96.959 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO.3 AYLIK KONUT SATIŞLARI

DÖNEM	2014	2015	2015-2014 DEĞİŞİM %
OCAK	87.639	86.167	-1,7
ŞUBAT	82.597	95.021	+15,0
MART	87.617	116.030	+ 32,4
NİSAN	83.610	119.317	+ 42,7
MAYIS	90.377	107.888	+ 19,4
HAZİRAN	92.936	110.657	+ 19,1
TEMMUZ	85.101	96.859	+13,8
AĞUSTOS	105.624		
EYLÜL	115.786		
EKİM	95.645		
KASIM	103.783		
ARALIK	134.666		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İlk ve İkinci El Konut Satışları Birlikte Artmaya Devam Ediyor

Konut satışları içinde birinci el ve ikinci el konut satışları dağılımı önemlidir.

2015 yılında hem birinci el hem de ikinci el konut satışlarında önemli artış görülmektedir.

Yılın ilk yedi ayında birinci el konut satışları yüzde 16,1 artarak 326.544 adet olarak gerçekleşmiştir. İkinci el konut satışları ise aynı dönemde yüzde 23,3 artarak 405.125 adet olmuştur. Konut satışlarında birinci ve ikinci elde artış yaşanması konut talebinin sürdüğünü göstermektedir.

TABLO.4 AYLIK KONUT SATIŞLARININ DAĞILIMI

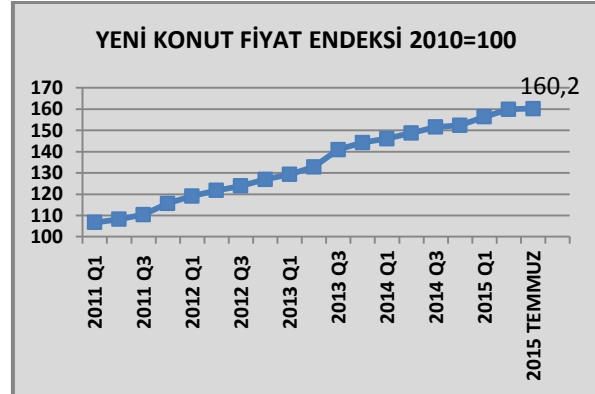
DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2014 OCAK-TEMMUZ	609.877	281.216	328.661
2015 OCAK-TEMMUZ	731.669	326.544	405.125
% DEĞİŞİM	20,0	16,1	23,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Fiyatları 2015 Yılı Temmuz Ayında Yıllık Olarak Yüzde 6,9 Arttı

2015 yılı ilk yedi ayında yeni konut fiyat artışları yüzde 5,1 olmuştur. Böylece yıllık fiyat artışı yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. Yeni konutların yıllık fiyat artışları enflasyonun altındadır. Son bir yılda yeni konut fiyatlarında en yüksek artış yüzde 7,77 ile 3+1 tipi konutlardadır.

ŞEKİL.5 YENİ KONUT FİYAT ENDEKSİ (2010=100)

Kaynak: REIDIN Yeni Konut Fiyat Endeksi

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut İnşaat Maliyetlerinde Yıllık Artış Yüzde 6,4

2014 yılında konut inşaat maliyetlerinde yıllık artış yüzde 9,5 olmuştu. 2015 yılının ilk yarısında yıllık artış yüzde 6,4'e inmiştir. 2015 yılı ilk yarısında maliyet artışı geçen yılın ilk yarı artışının altında kalmıştır.

İnşaat maliyetleri içinde işçilik maliyetlerinde daha hızlı artış yaşanmaktadır. 2015 yılı ilk yarısında yıllık işçilik maliyet artışı yüzde 7,6 olmuştur.

Buna karşın malzeme maliyetleri artışı daha sınırlı kalmaya devam etmektedir. 2015 yılı ilk yarısında yıllık inşaat malzemesi maliyetleri artışı yüzde 6,0 olmuş ve yıllık enflasyonun da altında kalmıştır.

Yıllık konut inşaat maliyetlerindeki artış yeni konut yıllık fiyat artışının altındadır ve şimdilik ilave bir fiyat artışı baskısı yaratmamaktadır.

TABLO. 5 KONUT İNŞAAT MALİYETLERİ 2005=100

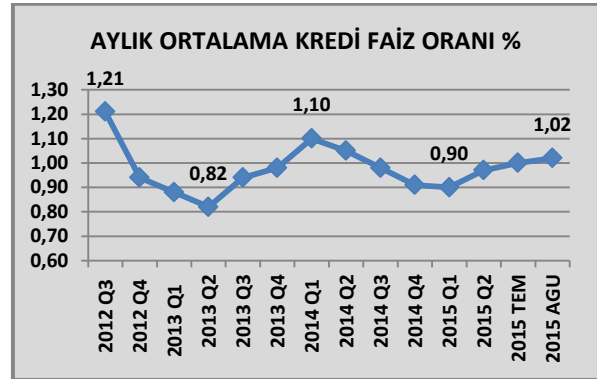
DÖNEM	GENEL	İŞÇİLİK	MALZEME
2011 Q3	166.88	179.72	163.50
2011 Q4	168.48	180.55	165.30
2012 Q1	170.66	183.93	167.16
2012 Q2	171.73	188.76	167.24
2012 Q3	171.83	190.03	167.16
2012 Q4	172.6	191.0	167.7
2013 Q1	175,8	196,2	170,4
2013 Q2	178,6	200,1	172,9
2013 Q3	182,7	202,4	177,5
2013 Q4	184,8	204,9	179,5
2014 Q1	195,4	213,3	190,7
2014 Q2	198,8	219,7	193,3
2014 Q3	202,0	223,4	196,4
2014 Q4	202,3	225,7	196,1
2015 Q1	207,0	233,1	200,2
2015 Q2	211,5	236,4	204,9

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ağustos Ayında Konut Kredileri Aylık Ortalama Faizleri Yüzde 1,02'e Yükseldi

Siyasi alanda yaşanan belirsizlikler ve küresel mali piyasalarda yaşanan dalgalanmalar sonucu tüm faiz oranları artmaktadır. Buna bağlı olarak yılın ikinci çeyrek döneminde artmaya başlayan konut kredisi faiz oranları da yükselmektedir. Ağustos ayında ortalama faiz oranı yüzde 1,02 seviyesine yükselmiştir. Faiz oranlarında kademeli artış sürecektir.

ŞEKİL.6 KONUT KREDİSİ AYLIK ORTALAMA FAİZ ORANLARI YÜZDE

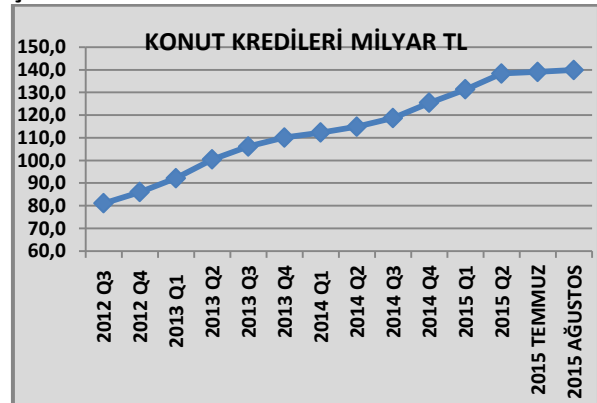

Kaynak: TCMB

Konut Kredilerinde Yıllık Büyüme Yüzde 19,0 İle Bir Miktar Hızlandı

Konut kredileri büyüklüğü Ağustos ayında 139,9 milyar TL'ye ulaşmıştır. Böylece konut kredilerindeki yıllık büyüme bir miktar hızlanarak yüzde 19,0'a yükselmiştir.

ŞEKİL.7 KONUT KREDİLERİ STOKU

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Haziran Ayında Yüzde 5,7 Arttı

İnşaat malzemeleri sanayi üretimi Haziran ayında yılın en yüksek aylık artışını gerçekleştirmiş olup toparlanma işareti vermiştir. 2015 yılının ilk üç ayında inşaat malzemeleri sanayi üretimi gerilemiş ve yüzde 6,7 düşüş yaşanmıştı. Üretim Nisan ayında yüzde 1,2 artmış, Mayıs ayında yüzde 2,6 gerilemişti. Haziran ayında ise inşaat malzemesi sanayi üretimi yüzde 5,7 artmıştır. Böylece geçen yılın ilk yarısına göre inşaat malzemesi sanayi üretiminde gerileme yüzde 2,6 olmuştur.

Ekonomide ve inşaat sektöründe bahar aylarında görülen göreceli toparlanma inşaat malzemesi sanayi üretimine Haziran ayında olumlu yansımıştır. Haziran ayında 18 alt sektörde üretim geçen yılın aynı ayına göre artmıştır.

Yılın ilk yarısında ise üretimi izlenen 26 alt sektörden 14'ünde üretim gerilemiştir. 6 alt sektörde gerileme halen yüzde 10'un üzerinde gerçekleşmektedir.

Yılın ilk yarısında üretimde ağırlıklı payı olan çimento üretimi yüzde 10,5, hazır beton üretimi yüzde 9,0, taş ve mermerler üretimi ise yüzde 13,7 gerilemiştir. Yılın ilk altı ayında düz cam imalatı yüzde 14,1 ve plastik inşaat malzemeleri üretimi yüzde 5,8 düşmüştür.

Mevsimsellik ile birlikte bahar aylarındaki üretim toparlanması Haziran ayında görülmüştür. Ancak Türkiye'nin yeniden bir genel seçime gidiyor olması nedeniyle yaz aylarında üretim performansının zayıf kalması beklenmektedir.

TABLO.6 ALT SEKTÖRLERDE SANAYİ ÜRETİMİ

SEKTÖRLER	2015 MAYIS	2015 OCAK-MAYIS
Duvar Kağıdı İmalatı	90,3	24,2
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller Bağlantı Parça İmalatı	13,9	6,3
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile macun imalatı	17,4	6,1
Kilit ve Menteşe İmalatı	19,7	5,7
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	12,4	5,5
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemelerinin İmalatı	0,7	4,0
Elektrikli Aydınlatma Ekiplerinin İmalatı	8,8	2,4
Merkezi Isıtma Radyatörleri (Elektrikli Radyatörler Hariç), Sıcak Su Kazan İmalatı	24,6	2,0
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı	4,7	1,8
Soğutma ve Havalandırma Donanımlarının İmalatı	11,1	1,5
Diğer Camların İmalatı ve İşlenmesi (Teknik Amaçlı Cam)	-16,5	1,5
Metal Yapı ve Yapı Parçaları İmalatı	8,0	1,2
Kabloların İmalatı	19,2	-1,7
Ana Demir ve Çelik Ürünleri İmalatı (İnşaat Demiri vb)	-0,4	-2,7
Diğer musluk ve valf/vana imalatı	6,2	-5,4
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	7,1	-5,8
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin İmalatı	-8,7	-5,9
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünlerin İmalatı	-14,3	-7,9
Kireç ve Alçı İmalatı	-5,5	-7,9
Hazır Beton İmalatı	7,3	-9,0
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri İmalatı	-0,6	-10,0
Çimento İmalatı	-0,1	-10,5
Metalden Kapı ve Pencere İmalatı	-2,9	-10,8
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerinin İmalatı	-13,9	-10,9
Taş ve Mermerin Kesilmesi, Şekil Verilmesi, Bitirilmesi	0,0	-13,7
Düz Cam İmalatı	-1,8	-14,1
İnşaat Malzemeleri	5,7	-2,6

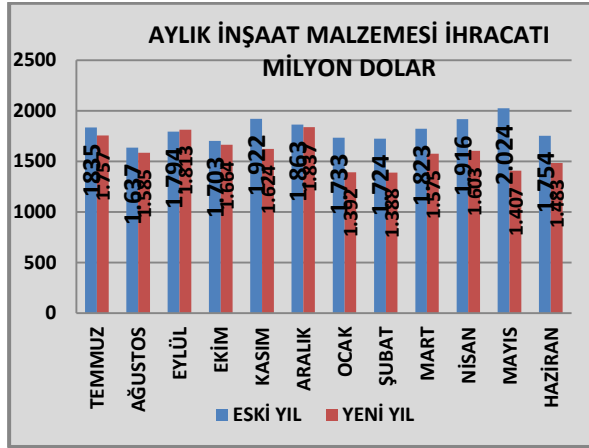
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

Yılın İlk Yarısında İhracat Yüzde 18,6 Geriledi

İnşaat malzemesi ihracatı yılın ilk yarısında yüzde 18,6 gerilemiş ve 10,97 milyar dolardan 8,93 milyar dolara inmiştir. Haziran ayında ise ihracat yüzde 15,4 düşerek 1,48 milyar dolar olmuştur. Paritelerdeki gerilemeler ve pazarlardaki bozulmalar ihracatı yılın ilk yarısında olumsuz etkilemiştir.

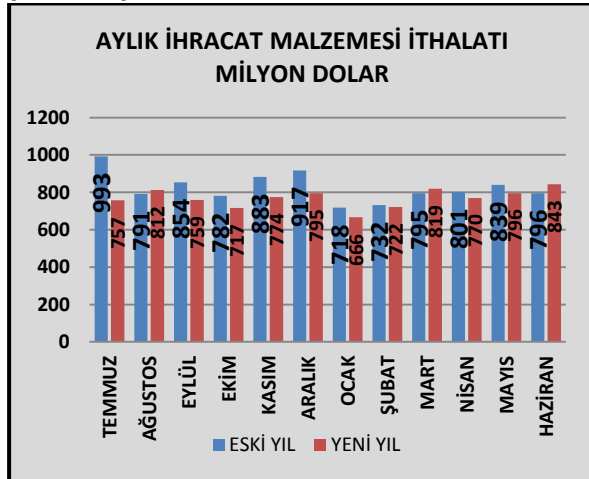
ŞEKİL.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI AYLIK

İthalat Yılın İlk Yarısında Yüzde 1,4 Düştü

İnşaat malzemeleri ithalatı yılın ilk yarısında yüzde 1,4 düşerek 4,68 milyar dolardan 4,62 milyar dolara inmiştir.

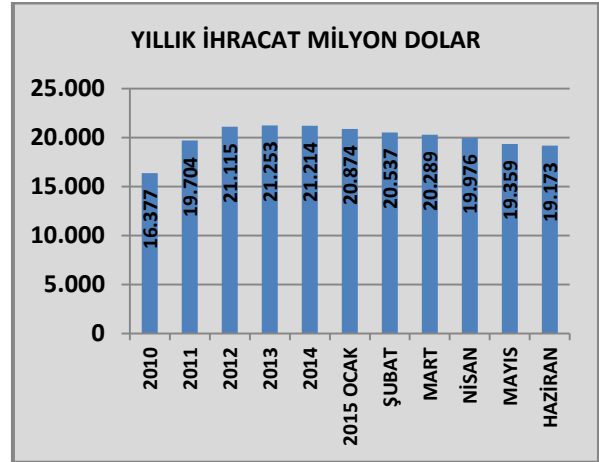
ŞEKİL.9 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI AYLIK

Yıllık İhracat 19,17 Milyar Dolara Geriledi

2015 yılının ilk yarısında yıllık ihracatta da önemli bir gerileme yaşanmıştır. Bu gerileme ile birlikte yılın ilk yarısında yıllık ihracat yüzde 9,6 düşerek 19,17 milyar dolar olmuştur. Yıllık ihracattaki gerilemenin yavaşlayarak sürmesi beklenmektedir.

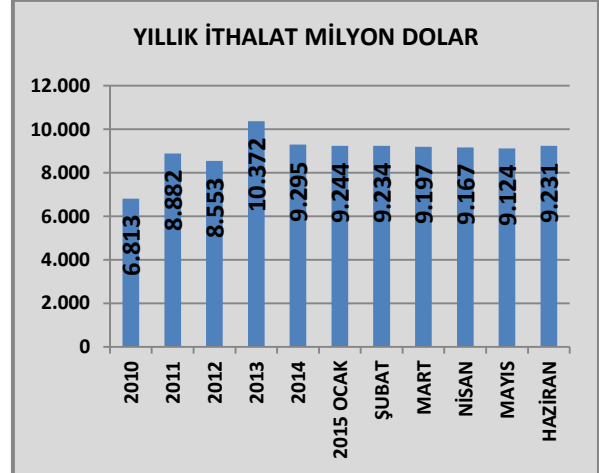
ŞEKİL.10 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI YILLIK

Yıllık İthalat 9,23 Milyar Dolara İndi

2015 yılının yarısında yaşanan gerilemeye bağlı olarak yıllık inşaat malzemesi ithalatı yüzde 0,7 düşmüş ve 9,23 milyar dolara inmiştir. İthalatta kademeli ve sınırlı gerilemenin sürmesi beklenmektedir.

ŞEKİL.11 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI YILLIK

TABLO.7 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI
2014 -2015 MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2014 OCAK- HAZİRAN	2015 OCAK- HAZİRAN	% DEĞ
ALÇI	36,3	24,4	-32,7
ÇİMENTO	340,7	293,2	-13,9
BOYALAR VE VERNİKLER	225,1	200,3	-11,0
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	726,3	587,4	-19,1
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	304,7	243,0	-20,3
DUVAR KAĞITLARI	7,4	4,1	-45,0
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	583,9	526,7	-9,8
MİNERAL YÜNLER	12,2	10,1	-17,3
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	74,1	56,4	-23,8
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	4,4	3,3	-25,0
SERAMİK KAPLAMALAR	320,2	257,8	-19,5
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	115,0	98,6	-14,3
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	74,7	59,2	-20,7
CAM YÜNÜ	54,2	47,9	-11,7
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	3.088,2	2.258,3	-26,9
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	858,3	787,1	-8,3
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	772,5	649,3	-15,9
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	177,9	164,1	-7,7
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	208,4	179,3	-14,0
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	42,5	31,9	-25,0
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	478,8	419,5	-12,4
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	59,0	60,3	2,2
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	334,2	266,6	-20,2
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	403,1	339,0	-15,9
ASANSÖRLER VE LİFTLER	24,3	20,2	-16,7
MUSLUKLAR VE VANALAR	227,8	168,5	-26,1
ELEKTRİK MALZEMELERİ	282,5	248,0	-12,2
YALITIMLI KABLOLAR	875,8	685,2	-21,8
AYDINLATMA CİHAZLARI	148,8	124,0	-16,7
PREFABRİK YAPILAR	111,2	118,3	6,4
İNŞAAT MALZEMELERİ	10.973	8.932,1	-18,6

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

TABLO.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI
2014-2015 MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2014 OCAK- HAZİRAN	2015 OCAK- HAZİRAN	% DEĞ
ALÇI	4,0	3,0	-26,1
ÇİMENTO	9,6	7,7	-19,9
BOYALAR VE VERNİKLER	308,8	280,3	-9,2
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	189,2	185,3	-2,0
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	317,0	286,7	-9,6
DUVAR KAĞITLARI	42,2	45,0	6,6
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	118,0	110,4	-6,4
MİNERAL YÜNLER	33,1	24,9	-24,7
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	35,0	33,3	-4,8
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	1,5	2,0	33,2
SERAMİK KAPLAMALAR	53,5	43,8	-18,1
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	5,2	4,2	-19,2
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	90,9	94,2	3,6
CAM YÜNÜ	100,2	96,6	-3,6
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	243,6	219,4	-9,9
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	420,3	395,9	-5,8
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	121,7	133,8	10,0
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	322,8	305,5	-5,3
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	9,8	8,9	-8,9
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	8,6	6,6	-23,7
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	45,8	38,4	-16,2
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	18,5	16,2	-12,2
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	309,1	301,5	-2,5
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	488,4	596,3	22,1
ASANSÖRLER VE LİFTLER	59,7	73,2	22,7
MUSLUKLAR VE VANALAR	309,7	310,8	0,4
ELEKTRİK MALZEMELERİ	539,7	536,1	-0,7
YALITIMLI KABLOLAR	175,5	178,0	1,4
AYDINLATMA CİHAZLARI	283,5	272,8	-3,8
PREFABRİK YAPILAR	16,3	6,1	-62,7
İNŞAAT MALZEMELERİ	4.681,2	4.617,1	-1,4

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye Ekonomisi İçin Artan Riskler

Türkiye bir erken seçime giderken ve güvenlik riskleri artarken bozulan cari açık finansmanı, devam eden sermaye çıkışları ve azalan döviz rezervleri ile karşı karşıya bulunmaktadır. Cari açık azalmakla birlikte cari açığın finansmanı yaşanan sermaye çıkışları nedeniyle gederek zorlaşmaktadır. Bu nedenle Merkez Bankası'nın döviz rezervleri azalmaktadır. Türkiye olumsuz küresel gelişmelere ve erken seçime azalan döviz rezervleri ile gitmektedir ve bu ekonomi üzerinde endişe yaratmaktadır.

ABD Merkez Bankası FED'in faiz artışına başlama sürecine yaklaşması ile gelişen ülkelere ilişkin beklentilerin bozulduğu bir ortamda Türkiye en kırılgan ülkelerden biri olarak değerlendirilmektedir.

Nitekim Türkiye yatırım yapılabilir ülke notuna sahip olmakla birlikte Tahvilleri uluslararası piyasalarda "çöp" değerinde işlem görmektedir. Böyle bir ortamda bir de seçime gidiliyor olması Türkiye'nin kırılganlığını artırmaktadır.

Bu çerçevede Moodys ve Fitch kuruluşlarının erken seçime kadar Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir ülke olmaktan çıkarma olasılığı artmaktadır. Türkiye'nin yatırım yapılabilir ülke notunu bir kurumdan dahi kaybetmesi halinde sermaye çıkışları hızlanacaktır.

ABD Merkez Bankası FED'in bu yıl içinde faiz artırma olasılığı halen bulunmaktadır. Bu olasılığa bağlı olarak gelişen ülkelerden sermaye çıkışları ve gelişen

ülkelerin para birimlerinde değer kaybı sürecektir.

Bu kayıplardan en çok da Türkiye olumsuz etkilenmektedir. Buna ilave olarak gelişen ülkeler için ayrıca ortaya çıkan yavaşlama endişeleri de olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Türkiye bu olumsuz gelişmelere en açık ülke konumunda bulunmaktadır ve buna bağlı olarak Türk varlıklarından çıkış sürecektir.

Ortaya çıkan tüm bu risklerin sonuçları döviz kurlarında artışlar ve TL faiz oranlarının yükselmesidir. Döviz kurlarının ulaştığı seviyeler özellikle reel kesime olumsuz etkilemektedir.

Reel kesimin yaklaşık 170 milyar dolar döviz pozisyon açığı bulunmaktadır. Döviz kurlarındaki hızlı artışlar reel kesimde karların ve sermayenin erimesine yol açmaktadır. Yanı sıra piyasalarda ödeme koşulları bozulmakta ve reel kesim ile bankacılık sektörü ilişkileri zorlaşmaktadır.

Bankalar yılbaşından bu yana reel sektörün kredi borçlarında ötelemelere ve yeniden yapılandırmalara olanak tanımıştır. Yılın geri kalanında aynı kolaylıklar bulunamayabilecektir.

İşlerde yeniden bir bekle-gör dönemine giriliyor olması da kaçınılmazdır. Buna bağlı olarak ekonomik büyüme daha da yavaşlayarak yüzde 2,0-2,5 arasına inebilecektir.

Tüm bu riskler ve gelişmeler karşısında tüketici güven endeksi Ağustos ayında 62,35 puan ile küresel krizdeki dip seviyesinde sonraki en düşük seviyesine gerilemiştir.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

TC Merkez Bankası FED Artırmadan Faiz Artırmayacak; TL'de Değer Kaybı ve Piyasa Faizlerinde Artış Sürecek

Seçim Hükümetinin kurulacak olması nedeniyle ekonomi yönetiminin etkisi azalmıştır. Bu nedenle TC Merkez Bankası'nın sorumluluğu ve etkisi artmaktadır. Türkiye'nin erken seçime gidiyor olması ve küresel mali koşulların yarattığı baskılar da Merkez Bankası'nın önemini artırmaktadır.

TC Merkez Bankası bu çerçevede Ağustos ayında son üç yıldır uyguladığı para politikasında sadeleştirme yapmaya yönelik bir yol haritası açıklamıştır. Bu yol haritası içinde Merkez Bankası şu anda uyguladığı 4 ayrı fonlama faiz oranını önce birbirine yaklaştıracak ve daha sonra geçmiş yıllarda olduğu gibi sadece politika faizini kullanmaya geri dönecektir.

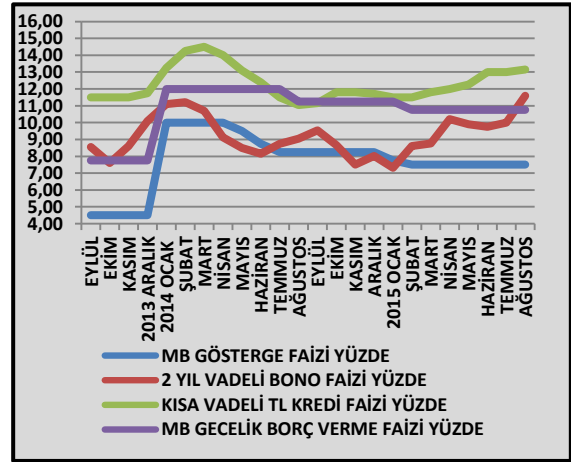
Merkez Bankası'nın bu sadeleştirme yaklaşımı olumlu karşılanmıştır, ancak zamanlamasına ilişkin belirsizlik ortaya çıkmıştır. Merkez Bankası bu sadeleştirmeye FED faiz artırmaya başladıktan sonra geçmeyi hedeflemektedir. Bu hedefe bağlı olarak Fed faiz artırmadan önce bir sadeleştirme ve faiz artışına gidilmeyecektir. Bu çerçevede Türk Lirasındaki mevcut değer kaybı karşısında Merkez Bankası'nın bir faiz artışına gitmeyeceği anlaşılmaktadır.

Merkez Bankası'nın bu açıklamaları ardından Türk Lirasında değer kaybı hızlanmıştır. Yanı sıra piyasa faiz oranları da hızla yükselmiştir. Türk Lirası yılbaşından bu yana Dolar karşısında yaklaşık yüzde 26 değer kaybetmiştir ve en çok değer kaybeden 3. para birimidir.

2 yıllık gösterge faiz oranları da uzun bir süre sonra yüzde 11'i aşmıştır.

Türkiye'nin bir erken seçime gidiyor olması ve Merkez Bankası üzerinde siyasi baskının devam ettiği dikkate alındığında seçime kadar bir faiz artışı yapılmayacağı beklentisi hakim olmuştur. Bu nedenle Türk Lirası üzerinde değer kaybı baskısı sürecektir. Türk Lirası faizlerdeki artış da sürecektir.

ŞEKİL.12 TÜRK LİRASI FAİZLER

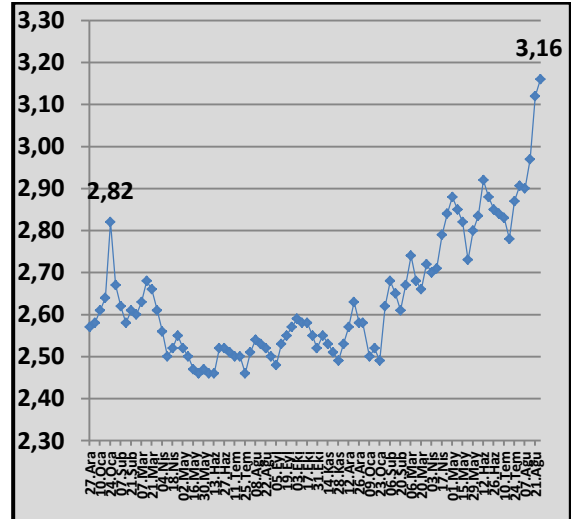

Kaynak: T.C Merkez Bankası

Türk Lirasında Sepet Kur 3,20'ya Yaklaştı

Erken seçim kararı, yurt dışındaki gelişmeler ve Merkez Bankası'nın faiz artırmaması ile birlikte Türk Lirası değer kaybetmektedir.

ŞEKİL.13 TÜRK LİRASI SEPET KUR

Kaynak: T.C Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya Ekonomisinde Yeniden Bir Kriz mi Geliyor Endişeleri; Mali Kriz Olmaz, Ancak Ekonomiler Daha Da Yavaşlayabilir

Küresel ekonomik krizin üzerinden yedi yıl geçmiş olmasına rağmen dünya ekonomisi topyekun sağlığına kavuşamamıştır. Kırılğanlıklar, dalgalanmalar, iyileşmelerde bölgeler arası farklılıklar sürmektedir.

2015 yılına özellikle gelişmiş ülkelerin tamamında beklenen büyüme nedeniyle iyimser başlanmıştır. Ancak içinde bulunduğumuz Ağustos ayı itibariyle dünyada işlerin kötüye gittiğine dair endişeler oluşmaktadır.

Buna karşın dünyada yeni bir küresel mali kriz yaşanma olasılığı çok düşüktür. Ancak özellikle gelişen ülkelerden kaynaklanan bir ekonomik yavaşlama olabilecektir. Küresel bir resesyon ve deflasyon olasılığı da oldukça sınırlıdır.

Çin'deki Yavaşlama Endişe Veriyor, Büyüme Desteklemek İçin Yuan Devalüe Edildi, Yeni Önlemler Alındı

Çin ekonomisi bir yandan ekonomik yavaşlama ve borsalarındaki bozulmalar ile mücadele ederken aynı anda para birimi Yuan'ın dalgalanma bandını değiştirerek finansal reformlarını sürdürmeye çalışmaktadır.

Çin ekonomisinin yüzde 10'lar üzerinde olan büyümesi yüzde 7'lere gerilemiştir. Çin'de iktisadi faaliyetlerde yavaşlama kademeli olarak halen sürmektedir ve muhtemelen büyüme bu yıl yüzde 7'nin de altına inebilecektir.

Çin'in büyümesinde yavaşlama ticaret ve yatırım kanalları ile ekonomisi Çin ile bütünleşmiş diğer gelişen ülkeleri de

olumsuz etkilemekte ve bu ülkelerde de ekonomik yavaşlamaya yol açmaktadır.

Çin, ekonomik büyümesindeki yavaşlamayı tersine çevirmek için bir dizi destek önlemi alırken para birimi Yuan'ı devalüe etmiştir. Yuan'ın Dolar karşısındaki dalgalanma bandının orta noktası 6,12'den 6,31'e çıkarılmıştır. Artı-Eksi dalgalanma bandı içinde Yuan dolar karşısında 6,40'a kadar gerilemiştir.

Yuan'ın devalüasyonu yüzde 3,1 ile sınırlı kalırken, dünyanın geri kalanı bunu olası bir kur savaşı olarak algılamış ve buna bağlı olarak gelişen ülkelerin para birimleri de değer kaybetmiştir. Özellikle Çin'in çevresinde bulunan Malezya, Tayland ve Endonezya gibi ülkelerin para birimlerindeki kayıplar 1997 Asya-Pasifik krizini hatırlatmıştır. Ancak bölgedeki bu ülkelerin mali yapıları bu kez daha sağlamdır ve 1997 gibi bir kriz olasılığı bulunmamaktadır.

Borsalar, Petrol ve Emtia Fiyatları Düşüyor, Güvenli Liman Altın ve Gelişmiş Ülke Tahvilleri Değer Kazanıyor

Dünya ekonomisinde yılbaşından bu yana petrol, emtia ve altın fiyatları ABD Merkez Bankası FED'in faiz arttıracığı beklentisiyle kademeli olarak gerilemekteydi. Ancak Ağustos ayı içinde Çin ve diğer gelişen ülkelerdeki yavaşlamanın petrol ve emtia talebini daha da azaltacağı endişesi ile petrol ve emtia fiyatlarında gerileme hızlanmıştır.

Yine yavaşlama endişesi tüm dünya borsalarında satışlara ve gerilemelere yol açmaya başlamıştır. Aynı anda Çin borsasındaki kayıplar önce gelişen ülkeleri etkilerken, yavaşlama endişesi ile son bir haftada gelişmiş ülke borsalarında da gerilemeler ortaya çıkarmıştır.

DÜNYA EKONOMİSİ

Bu ortamda altın ve gelişmiş ülke tahvilleri ise güvenli liman olarak talep görmeye ve fiyatları da artmıştır.

Küresel mali piyasalarda ortaya çıkan endişeleri yansıtan fiyatlamalar bir süre daha devam edecektir, ancak bu fiyatlamalar bir küresel kriz öncüsü değildir.

En Çok Gelişen Ülkeler Olumsuz Etkileniyor

Yılbaşından bu yana ABD Merkez Bankası FED'in faiz arttıracacağı beklentisi ile oluşan yeni küresel mali koşullar içinde gelişen ülkelerden sermaye çıkışları, para birimlerinde değer kayıpları ve ekonomilerinde yavaşlama yaşanmaktaydı.

Yılın ikinci yarısında bu kez Çin'in etkisi ve ihraç ettikleri enerji ve emtia fiyatlarının iyice gerilemesinin yarattığı olumsuz etkiler görülmektedir.

Gelişen ülke para birimleri tüm bunların sonucu olarak son 15 yılın en düşük değerine geri dönmüş bulunmaktadır.

Tüm bunlara rağmen gelişen ülkeler için bir kriz gözükmemektedir, ancak ekonomik büyümelerin daha da yavaşlaması muhtemeldir. Belki de yeni dönemin krizleri uzun süreye yayılan yavaş büyümeler olacaktır.

ABD Merkez Bankası FED'in Faiz Arttırma Kararı Giderek Zorlaşıyor

2015 yılında dünya ekonomisini şekillendiren önemli unsurlardan biri ABD Merkez Bankası FED'in faiz politikasıdır. FED ekonomideki iyileşmeye bağlı olarak 2015 yılı içinde faiz oranlarını arttıracaktır. FED için faiz kararında ABD ekonomik verileri öncelik taşımaktadır.

ABD'de ekonomik göstergeler faiz artışına yaklaşıldığını göstermektedir. Ancak son haftalarda küresel mali piyasalarda Çin'deki yavaşlama ve para birimi Yuan'ın devalüasyonu ile tetiklenen bozulma sonrası FED'in faiz artışını öteleyebileceği beklentileri artmaktadır. Buna rağmen FED yıl içinde faiz artışına başlayacaktır.

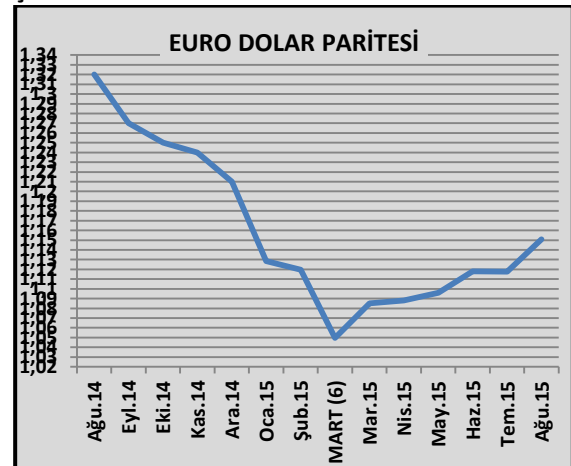
Euro-Dolar Paritesinde Dalgalanma; Bu kez de Euro Değer Kazanıyor

Euro-Dolar paritesi üzerinde ABD Merkez Bankası FED'in eylül ayında faizleri arttırmaya başlayacak beklentisi etkili olmaktadır ve parite 1,10'un da altına inmişti.

Ancak küresel mali piyasalarda yaşanan endişe ve gerilemeler karşısında FED'in faiz artışını erteleyeceği beklentisi öne çıkmıştır. Buna bağlı olarak parite tekrar 1,17 seviyesine kadar yaklaşmış ve sonrasında 1,5 seviyesine inmiştir.

Bundan sonra FED kararını etkileyecek ABD verileri çok daha önemli olacaktır ve muhtemelen 16-17 Eylül FED toplantısına kadar paritede dalgalanma daha da artacaktır.

ŞEKİL.14 EURO DOLAR PARİTESİ

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de Yıllık İnşaat Harcamaları Haziran Ayında da 1,07 Trilyon Dolara Ulaştı

ABD’de konut ve konut dışı inşaat harcamalarında artış sürmektedir. Yılın ilk çeyreğinde 1 trilyon dolar üzerine çıkan harcamalar ikinci çeyrekte artışını sürdürmektedir. Haziran ayında yıllık inşaat harcamaları 1,07 Trilyon dolara ulaşmıştır.

TABLO.9 ABD İNŞAAT HARCAMALARI
YILLIK MİLYAR DOLAR

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2013 Q1	325,1	544,0	869,2
2013 Q2	341,1	556,0	897,1
2013 Q3	346,1	570,4	916,5
2013 Q4	363,8	582,9	946,7
2014 Q1	383,0	568,6	951,6
2014 Q2	355,9	601,2	957,1
2014 Q3	351,9	614,5	966,4
2014 Q4	355,2	629,3	984,5
2015 Q1	363,9	642,5	1.006,4
2015 NİSAN	373,3	671,3	1.044,6
2015 MAYIS	376,7	686,8	1.063,5
2015 HAZİRAN	378,0	686,6	1.064,6

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD’de Mevcut Ev Satışları Temmuz Ayında Yeni Rekor Kırdı

Mevcut ev satışları 2015 yılı Temmuz ayında 5,59 milyon adet ile 2008 sonrası en yüksek yeni seviyesine ulaşmıştır ve bu yılın Haziran ayı rekorunu yenilemiştir.

TABLO.10 ABD KONUT SEKTÖRÜ

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK BİN	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK BİN	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2012 Q4	396	4.900	146,0
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q3	456	5.180	173,5
2014 Q4	496	5.070	173,0
2015 Q1	481	5.210	175,1
2015 NİSAN	508	5.090	177,1
2015 MAYIS	521	5.320	179,1
2015 HAZİRAN	481	5.480	180,9
2015 TEMMUZ	507	5.590	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Sektörü İkinci Çeyrekte Yüzde 1,0 Daraldı

Euro bölgesinde inşaat sektörü harcamaları 2015 yılının ilk çeyreğinde yüzde 1,6 küçüldükten sonra, ikinci çeyrekte de yüzde 1,0 daralmıştır. Avrupa birliğindeki genel iyileşmeye karşın inşaat sektörü zayıf kalmaktadır.

TABLO.11 EURO ALANI İNŞAAT SEKTÖRÜ
BÜYÜME DEĞİŞİM YÜZDE

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2013 Q1	-5,9	-5,5	-7,4
2013 Q2	-3,6	-3,6	-4,1
2013 Q3	-1,2	-1,1	-2,0
2013 Q4	-1,2	-1,1	-2,0
2014 Q1	6,1	6,5	5,1
2014 Q2	3,0	3,7	0,9
2014 Q3	-1,4	-1,0	-2,5
2014 Q4	-0,8	-1,1	0,6
2015 Q1	-1,6	-2,1	0,6
2015 Q2	-1,0	-0,7	-1,9

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatları Geriliyor

Küresel piyasalarda tüm emtia fiyatlarında görülen düşüşe paralel olarak inşaat malzemesi fiyatları da gerilemektedir.

TABLO.12 İNŞAAT MALZEMESİ FİYATLARI

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2012 ARALIK	656	364,93	370
2013 ARALIK	643	331,40	379
HAZİRAN	655	314,40	371
EYLÜL	645	303,50	394
2014 ARALIK	635	285,00	385
MART	525	279,40	335
HAZİRAN	530	262,70	320
TEMMUZ	525	237,10	344
AĞUSTOS	515	226,80	319

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

ÖZEL BÖLÜM**TÜRKİYE'DE ERKEN SEÇİM NELER GETİRECEK****Türkiye 1 Kasım'da Erken Seçime Gidiyor**

Türkiye bir erken seçime gitmektedir. 1 Kasım için alınan erken seçim kararı ile birlikte siyasi belirsizlikler sürmeye devam edecektir. Küresel koşulların bozulduğu bir ortamda erken seçime gidiliyor olması da riskleri ayrıca yükseltmektedir.

İlk Kez Kurulacak Seçim Hükümeti'nden Ekonomi İcraatı Beklenmiyor, Ancak 2016 Bütçesini Seçim Hükümeti Sunacak

Türkiye ilk kez bir genel seçime kurulacak "seçim hükümeti" ile gidecektir. Seçim hükümetinin kurulması aşamasında da belirsizlikler bulunmaktadır. CHP ve MHP seçim hükümetinde yer almayacaklarını açıklamıştır. HDP ise seçim hükümetinde yer alacaktır. Bu koşullarda seçim hükümeti içeriden ve dışarıdan bağımsız üyelerin katılımı ile kurulabilecektir.

Seçim hükümetinin ana görevi Türkiye'yi seçime götürmek olacaktır. Bu nedenle ekonomi alanında önemli bir icraat beklenmemektedir.

Bununla birlikte 2016 yılı bütçesi ile 2016-2018 dönemini kapsayacak Orta Vadeli Program'ın hazırlanması ve TBMM'ne sunulması gerekmektedir. Her iki çalışmayı da seçim hükümeti TBMM'ne sunacaktır.

Türkiye için çok önemli bu iki politika belgesinin hazırlanma ve sunuşunun seçim hükümetine kalmış olması 2016 yılı ekonomi hedefleri ve politikaları için de kayıp yıl endişesi yaratmaktadır.

Güvenlik Riskleri Nedeniyle Genel Seçim Nisan Ayına Ötelenebilir

Artan iç ve dış güvenlik riskleri toplumsal ve ekonomik istikrarı tehdit etmektedir. Yaşanan gelişmeler çerçevesinde seçim

güvenliğinin sağlanması da ayrı bir sorun olacaktır.

Seçim güvenliğinin sağlanamaması halinde seçimlerin Nisan ayına ertelenmesi ve bir olağanüstü hal hükümeti ile devam edilmesi olasılığı da bulunmaktadır.

Güvenlik riskleri uzun süre sonra ekonomik fiyatlamlarda ve beklentilerde fazlası ile etkili olacaktır.

Erken Genel Seçim Siyasi Tabloyu Değiştirir mi?

Erken seçim sonuçları ile nasıl bir siyasi tablo oluşacağı belirsizdir ve siyasi tıkanıklığın sürmesi olasılığı bulunmaktadır.

Erken seçime kadar muhtemelen toplumsal kutuplaşma daha da arttırılacak ve özellikle Kürt sorunu-PKK terörü-çözüm ve barış süreci üzerinden siyaset üretilecektir. Böyle bir ortamda ekonomik beklentilerin ve faaliyetlerin olumsuz etkilenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Erken genel seçimde 4 partili ve hiçbir partinin tek başına iktidar olamadığı bir meclis dağılımı şimdilik en yüksek olasılık olarak görülmektedir. Böyle bir sonuç alınması halinde Türkiye'nin siyasi tıkanıklığı aşması için siyasi partilere büyük görev düşecektir. Aksi takdirde ekonomik riskler daha da artacaktır.